

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Ο ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ ΚΙ' Ο ΚΟΜΠΟΓΙΑΝΝΙΤΗΣ

Ἡ κρῆστικὴ τοῦ Καραϊσκάκη. Στὸ Μπρουσό. Ὁ φραγκογιατρός. Ἡ ὑποψίαι τοῦ στρατηγεῦ. Τὸ κέλλο. Ὁ σφυγμὸς τοῦ Σουλτοῦ. Ὅπου ὁ γιατρός τὴν παθαίνει. Πενήντα ξυλιές... ἐκεῖ πού πρέπει. Τὰ παλληκάρια τῆς... βαρουν παρὰ! Ὅπου φύγει-φύγει κ.τ.λ.

Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1823 ὁ Μουσταῖς πασῶς τῆς Σκωδρας. ἔλαβε διαταγή ἀπὸ τὸ Σουλτάνο νὰ ἐκστρατεύσῃ μὲ ὅλες τὸν τίς δυνάμεις κατὰ τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, ποὺ εἶχε ἐλασσοταγήσῃ, καὶ νὰ τὴν ἐπιτάξῃ, μὲ κάθε θυσία. Ὁ Μουσταῖς ἐπῆρε μὲτ' αὐτὸν τὸ στρατὸ καὶ ἔβη ἀπὸ ἀρχαῖα πελοπονησια. ἔφτασε στὴ Λαμία, ἀπ' ὅπου μίσησε ἀπὸ τὸν ἀρματολὸν τὸν Ἀρχάγον Καραϊσκάκη νὰ κατεβῇ καὶ νὰ τὸν προσεγγίσῃ.

Ἄλλὰ ὁ Καραϊσκάκης, ἀφοῦ ἔβηκε στὸν Γουζο στρατῆγο μὰ βορειοδυτικῆ ἀπάντησι, καταλαβαίνοντας, ὅτι δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὴν ἔγερσιν πέρα μὲτ' αὐτὸν, ἀποφάσισε νὰ ἀποσυρθῇ ἀπὸ τὰ βουνὰ τὸν Ἀρχάγον. Ἄφησε λοιπὸν

ὡς τραχὺ παλληκάρια μὲ ἐπὶ σφραγῆς τὸ Μάρκο Μπίτσαρη στὸ Καρπενήσι, καὶ αὐτὸς μὲτ' αὐτοὺς αἰτῶνται γιὰ τὸ Μπρουσό.

Ὁ σπουδαιότερος λόγος, γιὰ τὸν ὁποῖο προτίμησε ὁ Καραϊσκάκης τὸ Μπρουσό ὡς τόπο διαμονῆς του, ἦταν τὸ καλὸ κλίμα του, ὅπου ἤλιξε νὰ καλύτερῆ καὶ ἡ κλονισμένη ὑγεία του. Γιὰ τὸ Καραϊσκάκη, ὡς γνωστὸν, εἶχε πολὺ φιλόσθενή χρόσι καὶ διαρκῶς βασανίζεταν ἀπὸ πυρετοῦς, κατὰ τὸν ὁποῖον δὲν εἶχε ἐνεργεθῆ ἀνομιή ἡ κινίη. Ὡς μόνον φάριζο καὶ αὐτοὺς ἐθεοφοροῦντο τότε τοὺς διαβίσιμα τὸν πατιδόν! Ἐπιπέον τὰ δύο χρόνια, ποὺ εἶχε μείνῃ στὰ Γιάννενα, φυλακισμένος ἀπὸ τὸν Ἀλή πασά, ποὺ εἶχε προσεγγισθῆ ἀνεπαρόδοτῃ βλάβῃ στὴν ὑγεία του. Ἡ φθίσι εἶχε ἀρχίσῃ νὰ τὸν τρώγῃ τὰ σπλάχνα.

Ὁ Καραϊσκάκης, φτάνοντας στὸ Μπρουσό, ἐγκαταστάθηκε μὲτ' αὐτὸν μὲτ' ὁμοῦ στρατεύματι του, στὸ ἐκεῖ μοναστήρι, περικυκλωμένος κατὰ τὴν εἰσχωρία δωσάσεως. Μιὰ μέρα, παρουσιάστηκε ἐκεῖ κάποιος πλανόδιος γιατρός (κομπογιαννίτης), μὲ βράδες, ποὺ ἐρχόταν ἀπ' τὰ νησιά, καθὼς ἔλεγε ὁ ἴδιος, καὶ ἦταν ἰκανὸς νὰ γιατρέψῃ κάθε ἀρρώστεια.

Στὴν ἀρχὴ πῆγε στὸ Σουλτοῦ, τὸ γνωστὸ πρωτοπαλίκαρο τοῦ Καραϊσκάκη, καὶ ἀφοῦ τοῦ φανεώσε τὴν ἰδιότητά του, ζήτησε νὰ ἰδῇ τὸν κατεστάνο, γιατί εἶχε ἀνομιή στὰ γόφω χωριά, πὼς ἦταν ἄρρωστος βαρεῖα.

Ὁ Καραϊσκάκης, μόλις τὸν ἀνακοινώθηκε ὁ ἐρχομὸς τοῦ Φοράγγου — ὁ πὼς ἐπικουράσαν ἀπὸ στρατοῦ ποδο τὸν πλανόδιο γιατρός — ἀνήνθησε νὰ τὸν δεχθῇ. Ἐκείνος ὅμως ἐπέμεινε καὶ εἶπε μάλιστα τοῦ Σουλτοῦ κατὰ λέξιν :

— Ἄς μ' ἀφήσῃ ὁ κατεστάνοις νὰ τὸν ἰδῷ, καὶ ἂν δὲν τὸν γιατρέψῃ ἄς μὲ κόψω!...

— Τί θέλεις ἐδῶ, ὁρῆ Φοράγγου; τὸν ἐρώτησε τραχυὰ ὁ Καραϊσκάκης, ὅταν αὐτὸν ἰδῇ τὸν πρωταντικῆσε.

— Νὰ σὲ γιατρέψω, στρατηγέ μου... — Ἄν μὲ γιατρέψῃς, ὁρῆ, τοῦ εἶπε ὁ ἐξαντλημένος ἀπ' τοὺς συρνοὺς πυρετοῦς ἀρχηγός, σοὺ δύνω χάρισμα δύο χιλιάδες γρόσια...

Ἐτοί ἀπὸ τὴν ἄλλῃ μέρα ὁ γιατρός ἄρχισε τὴ θεραπεία του, ἐτοιμάζοντας διάφορα μαζούρια, τὰ ὁποῖα ὁ Καραϊσκάκης ἐκατάσταν, ἐλπίζοντας πὼς θὰ καλύτερῆ.

Ἄλλὰ ὁ καιρὸς περνοῦσε, τὰ φάρμακα διαδέχονταν τὸ ἓνα τὸ ἄλλο καὶ ἡ κατάστασι τοῦ ἀρρωστοῦ πῆγανε ὀλοένα στὰ χειρότερα, γιατί δὲν τὸν ἄφηναν οἱ πυρετοί. Τότε ὁ Καραϊσκάκης ἐποφάσθηκε τὸν ἕνα, μὴπως ἦταν βαλτός ἀπ' τοὺς ἐχθροὺς του νὰ τὸν φαρμακώσῃ καὶ θείωντας ἐξ ἄλλου νὰ δοκιμάσῃ τίς μαγιὰς γνόσας του, κατέβηκε στὸ ἀβόλοτο στρατήγιμα :

Μιὰ μέρα, ἐνὸς πληθαῖν ἡ ὥρα τῆς τακτικῆς καθημερινῆς ἐπισκέψεως, ὁ Καραϊσκάκης διέταξε τὸ Σουλτοῦ, ποὺ ἦταν ἀλλοτρίως στὴ δύναμι καὶ στὴ γρηγορίη, νὰ ἔρσῃ στὸ ἴδιο στρατόμα μ' αὐτὸν καὶ νὰ ἐκτελεσθῇ μὲ τὴν ἴδιαν τάξει.

Σὲ λίγο φάνηκε καὶ ὁ γιατρός, ὁ ὁποῖος μπαίνοντας ἀπὸ κατὰ κλίμα τοῦ στρατηγεῦ, τὸν ἐρώτησε γιὰ τὴν ὑγεία του. Ὁ Καραϊσκάκης τοῦ ἀπάντησε πὼς ἐνοώσθη τὸν ἐαυτὸν τὸν καλότερο καὶ πὼς ἡ βελτίωσι αὐτῆ ἀφελόταν ἀσφαλῶς ἀπὸ μαγιὰς του.

Ὁ γιατρός, ἰκανοποιημένος ἀπ' τὴν ἀπάντησι τοῦ πενοῦργοι στρατηγεῦ, ζήτησε τὸ χέρι του, γιὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸ σφυγμὸ του. Τότε ὁ Σουλτοῦ, καθὼς εἶχε βασανισθῆ προηγουμένως ἀπ' τὸν Καραϊσκάκη, ἔβγαλε σιγά-σιγά τὸ δικὸ του χέρι καὶ τὴν ἔδωσε στὸν γιατρός.

Ὁ πενοῦργος δὲν κατάλαβε τίποτα. Πῆγε τὸ χέρι ποὺ τοῦ ἀπαικόνταν, καὶ ἀφοῦ τὸ ἐξέτασε μὲ προσοχῆ, ἄρχισε νὰ συλλογίζεται. Ὑστερὰ ἀπὸ λίγο γνόσε στὸν Καραϊσκάκη, ποὺ περιμένε μὲ περιέργεια τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διαγνώσεως, καὶ τοῦ εἶπε :

— Καλὰ πάει, κατεστάνοι μου, ἀλλὰ ὁ σφυγμὸς σου δείχνει πὼς ἔχεις μεγάλη ἀδυναμία ἰσχύια.

Στὰ ἀπροσδοκῆτα αὐτὰ λόγια, ὁ Καραϊσκάκης πετάχθηκε ὀλοῦθος καὶ φωνάξε μὲ θυμὸ στὰ παλληκάρια του :

— Νὰ τὸν πιάσετε, ὁρῆ, ἰσέσως, νὰ τὸν δέστε καὶ νὰ τοῦ δώσετε πενήντα ξυλιές ἀπὸ τὰ σπινὰ!... Αὐτός, ὁ ἄτιμος, ἔχει σκοπὸ νὰ μὲ ἐκείνη!...

Καὶ τινάζοντας δυνάτη τὸν γιατρός, ποὺ εἶχε μείνῃ σὰν ἀπολιθωμένος, ἐπειδὴ δὲν κατάλαβαν τί συμβαίνει, πρόσθεσε :

— Πῶς ἔχει ἀδυναμία, ὁρῆ; Αὐτὸς ἐδῶ (καὶ ἔδειξε τὸ Σουλτοῦ), ποῦταν κρημένος κατὰ ἀπ' τὸ σκέπασμα), μπορεῖ νὰ καθάρισῇ φορὰ πὼς τρέχει μὲ τὰ τέσσερα, καὶ ἐνὸς μὸς λὲς παραμύθια!...

Τὰ παλληκάρια τοῦ Καραϊσκάκη ἀράξαν ἀπ' τὰ χέρι καὶ ἀπ' τὰ πόδια τὸν πενοῦργο, τὸν ἐβγάλαν ἔξω ἀπ' τὸ κατὰ κλίμα καὶ τοῦ ἔδωσαν τριπλάσιες ξυλιές, ἀπ' ὅσες τοῦς εἶχε παραγγείλῃ ὁ ἀρχηγός τους.

— Πῆγανε τώρα καὶ ἔχε χάσι τοῦ ἀρρωστοῦ, τοῦ εἶπαν μετὰ τῆς χειροτονίας. Σοὺ χαρίζοιμὲ τὴ ζωῆ, μετεβέγγα, ἀλλὰ κίττα καλὰ νὰ μὴ σὲ βοῆ τὸ δειλινὸ ἐδῶ, γιατί δὲ θὰ σὲ γλιτώσῃ οὔτε ἡ μαγιὰ σου, οὔτε τὰ ψέμματά σου...

Καὶ ὁ ἄτυχος βοσκός, ποὺ ἤθελε νὰ ἐγκαινιάσῃ τὸ ἐπάγγελμά του στὸ στρατόπεδο τοῦ Καραϊσκάκη, ἀναγκάστηκε νὰ πάει ὁδὸ μὲ τὰ νῦτα μαυρισμένα ἀπ' τὰς ξυλιές!...

Γεώργιος Καραϊσκάκης